Nagyvárad 1910. XVI. évfolyam. 217. szám. Vasárnap, szeptember 18.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ... 16 kor.
Negyedévre ... 4 «
Helyben házhoz hozva:
Egész évre ... 20 kor.
Negyedévre ... 5 «
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ... 24 kor.
Negyedévre ... 6 «

TISZÁNTÚL
POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagyvárad, Apácza-utcza 3.
A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
Egyes szám ára 8 fillér.

Prohászka a X. katholikus nagygyülésről. A X. Katholás Naggyülés Védőségőt ujabban a püspöki kar tagjai közül *Prohászka* Ottokár dr székesfejérvári püspök fogadta el s erről az Országos Katholikus Szövetség elnökségét a következő levélben értesitette:

Örömmel fogadtam Méltóságod értesitését az ez idei katholikus naggyülés előkészitő munkálatairól s megtiszteltetésnek vettem a felszólitást, hogy a nagygyülés védnökségét elfogadjam. A védnökséget ezennel szivesen elvállalom, s a magam részéről mindent megteszek, hogy a nagygyülés sikereit biztositsam. Szivesen dolgozom ez irányban, már csak azért is, mert a katholikus nagygyülése ben a katholikus érzés egyik modern megnyilatkozási módját látom, ahol a nyilvánosság sajátos hatalmával lépünk ki jogaink s méltányos érdekeink védelmére. Lelkes öntudatból valók e kongresszusok, hol azok gyülekeznek, kik lelkesülnek és szeretnek s e lelkes szeretetüknek oly hangos kifejezést akarnak adni, hogy felébredjenek azok az alvó milliók is, kik körülöttünk eszménytelen letargiálva a vallási közönybe merültek. E nagygyüléseken hangos lelkiismeretvizsgálat, hangos önvád és erős fogadás, hangos eszmélődés folyik, hogy megtudják alaposan mindazt, amit érdekünkben nemcsak tudni, hanem megtenni is kell. Amikor igy érdekeink felkarolására s jogaink védelmére s érvényesitésére buzdulunk, ugyanakkor nem csökken tiszteletünk más hiten élő polgártársaink iránt: mert senki jogát nem akarjuk elvenni, már csak azért sem, mert a magunkénak akarunk sulyt adni s elismerést szerezni eszményi törekvéseinknek; már pedig sulyt saját jogainknak is csak ugy szerezhetünk, ha a mások jogát tiszteljük s e tisztelet által másokat a tisztelet viszonzására buzditunk.

Meg vagyok győződve, hogy a katholikusokat ez érzület tölti el s e fölfogás vezérli s azért méltán remélem, hogy az ez idei katholikus nagygyülés is csak áldást hoz ránk, áldást, vagyis lelkesülésünket éleszti Krisztus s az egyház iránt fokozza összetartásunkat nagy eszményeink praktikus és szociális irányu érvényesitésére.

Isten segitségét kivánom Méltóságod buzgólkodásához, vagyok mély tisztelettel őszinte hive

Prohászka Ottokár s. k.

A gazdák nagygyülése.

A Magyar Gazdasszövetség nyiregyházai nagygyülése felé fordul az egész ország gazdatársadalmának a figyelme. Szeptember huszadikán Nyiregyházára irányozza a magyar közvélemény tekintetét, hol több ezernyi gazda százezrek és milliók nevében fog megszólalni, hogy feleletet adjon a legujabb idők nagy kérdéseire, hogy végre öntudatra ébredve, akaratot nyilvánitson és választ adjon az itt-ott fölmerülő vádaskodásra is.

Mióta néhai való Károlyi Sándor gróf kibontotta a Magyar Gazdaszövetség zászlaját, mióta elhangzott Fóthról a tömörülésre intő szózat és szervezkedni kezdtek a földmivelő Magyarország háttérbe szorult gazdái, alig volt olyan nagy szükség gazdáink összetartására, mint ma, midőn a jelen ép oly sulyos problemákat hord felszinen, mint aminőkkel a közel jövő fenyeget.

A nyiregyházai országos gazdanagygyülés az előjelekből itélve, népesség dolgában felülmulja az összes eddigi gazdagyüléseket. Méltán lesz kifejezője a föld-

■■ Modern butorok ■ 54 **LUKÁCS NÁNDOR-nál** Rákóczi-ut ■ 8. sz. ■

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Pétörke.

Gondolkozom, elmondjam-e a Pétörke történetét? Olyan rövid és igénytelen, hogy lesznek a kik megmosolyogják. De mégis csak elmondom, mert ezzel a pár jelentéktelen szóval tartozom a Pétörke emlékezetének. Aztán mikor róla beszélek, felvonul emlékezetemben életemnek egy ragyogó korszaka, mikoron kivágtam az ujságokból a szépen csendülő verseket.

— Ott laktam a Gyár-utcában egy rengeteg bérház negyedik emeletén. S szobám keskeny volt és hosszu, mintha egy másik nagy és elegáns teremnek szolgált volna előszobául. Aztán gyakran gondoltam arra, hogy hogyan is férhettem én ott meg, abban a kis, sötét és elhanyagolt zugban, hova a nap fénye se látogathatott s csak falak, a szomszéd kőhalmaz vakolatos, szürke oldalát láttam. Csodálatos, hogy mégis gyakran visszavágytam oda a szoros, sáros, füstös Gyár-utcába, s fel oda a fecske fészkes negyed emeleti legénytanyába. Akkor is, mikor Smyrna szőnyegét taposta lakk topánom, s hivatalosan megkivánt békókat sugtam a félmilliós házikisasszony fülébe.

Hanem akkor mindez messze volt még. S tudja Isten, nem izgatott. Lehet, azért következett be idők multával. Mert rendesen az jön, amit nem várunk s a miért bolondulunk lenge ködképpé foszlik. Egyetlen nagy és őszinte gyönyörüségöm Pétörke, kiről lám, hogy szó tétessék, mennyi fátylat kell meglibbentenem az emlékek halott kamrájában.

Oh mert annyira is összenőttünk, összeforrtunk mi ketten. Én ki egy havasi falucskából vándoroltam ide, s ő kit az alföldi vadvirágos, délibábos téreiről dobott ide láthatlan, gonosz ördögi kéz.

Mert láthatatlan volt az a kéz, melyre gyöngéd csókot nem nyomott Pétörke, holott az szülő anyjáé volt. És gonosz és ördögi volt az a kéz, mely csecsemő gyermekét idegen személyre bizni nem átallotta. Gyakran sóhajtottam fel, látván Pétörke nagy szerencsétlenségét, minek is ad az Isten hitvány asszony személynek magzatot? Olyan szivtelen, vad teremtésnek, a milyen a Pétörke szülőanyja lehetett.

Hercné, az ő második anyja, mit törődött vele? Ő is egy hajszállal volt jobb annál az asszonynál. Rá tukmálta, könyörögte a gyermekét, kénytelen kelletlen elfogadta. Azonban ez nála nem sokat jelentett. Mert a Picula macskáját, a sárga és barna foltokkal tarkázottal jobban szerette. Mindössze egy kis bosszuság egy kis darab zsemlyehéj, amitől hegyess orrát fintoritotta Picula őnagysága.

Nem lehet csodálni. Hercné zöldséget árult a Zsák-utca sarkon legjobb barátnéja Henterné, Ramezné asszonyságok voltak, kiknek életpárja csontot, rongyott szedett s este tizenegy órakkor lábbalt haza. Mindkettő kiizzadva, fáradva bizony nem imádság, szóval dültek a piszkos derékalyra. S aztán ilyen volt az egész földszint. Mert kicsit sötétek, vizenyősek voltak a falak. Szük az udvar s igy csak ilyen viharverte szedett-vedett, szegény emberek telepedtek le. Hát ezektől nem lehet tisztességes erkölcsöt tanulni.

Mihelyt a fiu vigabban tipegett s tudott egy néhány szót, belefogta a járomba. Hadd dolgozzon, mert ingyen nem tarthatja. Drága itt az élet a magas kőfalak között! S — Pó-

KOBRAK cipőkülönlegességek **Fuchs Miklósnál,**
Nagyvárad, Szent László-tér 1. Telefon: 847. szám.

mivelő Magyarország óhajainak és panaszainak. A nagygyülést *Darányi* Ignác, a Gazdaszövetség elnöke vezeti, akit maga Károlyi Sándor gróf, a klasszikus vezér jelölt ki utódjául s aki egy decenniumnál tovább tartott kormányzásával fejlesztette Magyarország mezőgazdaságát oda, ahol most áll. Körülötte lesznek a gazdatársadalom előkelőségei, akik mindig az első sorban küzdöttek a gazdák érdekeiért s a nagygyülés előadói: *Mailáth* József gróf, *Mezőssy* Béla volt államtitkár, *Liptay* Béla orsz. képviselő, *Bernát* István és *Meskó* Pál, — oly nevek, amelyek tiszteletreméltóságukkal és tekintélyükkel egyaránt nagy hatást gyakorolnak a gazdaközvélemény kialakulására.

A nagyváradi, parádi és palicsi gazdanagygyülések után még nagyobb erővel fog fellépni a gazdatársadalom Nyiregyházán. Az öntudatnak ez az évről-évre való erősödése immár imponaló hatással lesz az egész társadalomra, jeléül annak, hogy bármily változások következnek is be időközönkint a politikai életben, a földmivelő társadalom érdekeit nem lehet, nem szabad többé háttérbe szoritani. Megnyilvánulnak itt is, ott is olyan törekvések, amelyek nem egybehangzók a mezőgazdasági érdekeivel: agrárellenes vámpolitikát hirdetnek a mai agrárvédelemmel ki nem békülő merkantilisták, a nagy léptekkel haladó szövetkezeti mozgalomnak akarják utját állani a liberalizmus nevében s a szociális törvényhozás terén is a gazdák ellen irányul majdnem minden gondolata azoknak a tényezőknek, amelyek a gazda és cseléd között oly káros viszályokat idéztek elő, kudarcot vallott bujtogatásukkal. Mailáth gróf és Mezőssy volt államtitkár adnak hangot a gazdaközvéleménynek ezekben a kérdésekben: az ő javaslatukban nyer kifejezést az az alapgondolat, hogy a magyar gazdatársadalom a kor magaslatán állva, meg akar felelni szociális feladatának, de egy pillanatra sem türi tovább, hogy a mezőgazdaság érdekei a jövő kormányzati és törvényhozási intézkedéseinél háttérbe szoruljanak.

A nagygyülés másodsorban alkalmat nyujt a gazdatársadalomnak arra is, hogy szemkeszáljon amaz alaptalan vádaskodással, melyek a drágasággal a gazdákat okozzák. Meskó Pál reá fog mutatni a drágaság igazi okaira s azon módozatokra is, amelyekkel azt ennyhiteni lehel és kell. A magyar gazdák állást foglalnak a drágaság előidézőivel szemben, hogy az egész ország lássa, mily nagy megtévesztés folyik már éveken keresztül az agrárellenes körökből, melyek a drágaság minden ódiumát a termelőkre szeretnék kenni.

Az egész országnak meg kell hallani azokat a nagyhorderejü kijelentéseket, amely kedden Nyiregyházán fognak elhangzani, mert ott az egységes nagy magyar gazdatársadalom, a földmivelő Magyarország fog megszólalni, melynek a szavát semmibe sem venni nemcsak veszedelmes, de ma már a lehetetlenségek közé tartozik. A Magyar Gazdaszövetség, mely a szociális haladás és különösen a falusi milliók fölemelése terén elévülhetetlen érdemeket szerzett, az egész ország rokonszenvére számithat törekvéseivel, melyeknek nagyjelentőségü ujabb határköve a nyiregyházai nagygyülés.

Városatyák választása.

Sok lesz az önjelölt.

Mozgalmas lesz Nagyváradon a folyó esztendő vége. A városi törvényhatósági bizottsági tagok felének megbizatása a folyó év végén lejár s igy ezen állások választás alá kerülnek.

A városatya választások Nagyváradon olyan mozgalmasak, mint egy-egy képviselő-választás. És ezen éppen nem csodálkozunk, mert Nagyvárad városára és a polgárságra, nagyobb fontossággal bir az a kérdés, hogy kiket választanak be a tőrvényhatóságba s kik intézik a város legéletbevágóbb dolgait, mint az, hogy ki képviseli e várost az országgyülésen.

A városatya-választásokat megelőző mozgalmakban csak egy visszatetsző dolgot tapasztaltunk az utóbbi választásoknál Nagyváradon és pedig azt, hogy igen sok a stréber, az önjelölt, akik hangzatos frázisokkal dobálódznak, csakhogy a szavazók hátán keresztül bejussanak a törvényhatóságba.

Igy azután nem lehet csudálkozni, ha a komoly, érdemeket szerzett polgárok helyett mások kerülnek be a város tanácskozási termébe.

---

törke haj ugrott is, mint a levélhuzó fehér egérke a szerencsemondó asztalon.

Ujságot árultatott vele. Reggel, azaz hogy hajnalban, felverte s mars ki az utcára. S a szőke kis Pétörke, lótott, futott, árult, üzletet kötött, s beszivta a fülledt, téglaporos levegővel az aszfait büzhödt mizmás beszédét. S jött haza késő este lihegve, álmosan, mint egy eső, jégpaskolta vadmadár.

Igy ismertem meg őt egy fagyos téli hajnalon. Ő ment, hogy folytassa azt, a mit én abbahagytam. Összeütődtünk.

— Ki vagy te kis éjjeli legény?

— Pétörke.

— Nincs más neved?

— Nincs.

— Ki az anyád neked.

— Én Hercné asszonyságot ismerem. Ténsasszonynak mondom.

Megsimogattam gömbölyü kerek arcát s hullámos, szőke haját. Olyan boldogan rebbent el, mintha nem jól esett volna neki.

— Aztán nézz fel hozzám Pétörke.

Gyakran találkoztunk Pétörkével. Vagy ő jött fel hozzám, de megtörtént az is, hogy ne fárasszam, lementem én hozzá. Elbeszélgettem vele.

De milyen okos volt ez a Pétörke. Alig hiszik el, ha azt mondom, hogy én sokat tanultam tőle. Többet, mint a mennyit ő tőlem. Az az iskola, melyet ő járt, oly erős megcáfolhatatlan és igaz volt, hogy a mellett eltörpültek az én könyvszagu bölcsességeim.

Egyetlen — egyben hitt, a min én csodálkoztam. Kettőnk boldogabb jövőjében. Ő, — a maga részéről igy képzelte:

Sokáig, talán napokig alszik, gummikerekeken jár, s a mellett csak puha zsemlyét eszik. Beh pompás lehet, ha nem ropog bele az ember foga!

En, hogy mit képzeltem, nem mondom el, olyan széditően szép és titokzatos. Reszketek, hogy más is megpillanthassa!

Azonban ő tudta, hallotta s arra tanitott, hogy ne bizzak az emberekben, ne hitelezzek senkinek soha, s ne mondjam el a terveimet soha. O sok könnyhullatás és keserü tapasztalat után tanulta meg — jó lesz ha okosodom rajta. Egy nagy dologra is kért:

— Ha pedig maga jutna hamarabb a célhoz, vegyen magához, de fizesse ki Hercnét, a miért felnevelt engemet . . .

— Oh, te háládatos kölyök, te . . .

Es szivemhez szoritottam szőke, hullámos haju fejét s megcsókoltam nagy, mosolygó kék szemét.

Egyszer két nap óta nem találtam este a szobámban, Aggódtam érte, bementem Hercnéhez.

— Hol a Pétörke?

— Beteg. Tessék benézni.

Szegény kis Pétörke ott feküdt egy kiforditott rongyos téli bundán. Két orcája lázban égett s csurgott le róla a verejték.

— Meghültem . . . szepegte. — Az éjjel megálmodtam a féderes hintót, puha zsemlyét, olyan boldog voltam, s most nem fáj semmim, szép képeket látok, melyek csalogatnak engem és én ugy vágyakozom utánok. Valami szép, ismeretlen tájakra, hol nincs zuzmara és jégcsap és holdogan ülök a zöld füben sima kék ég alatt . . .

Tovább is beszélt és csillogott a szeme és föltartotta két remegő kezét.

Hercné sajnálkozott, de átmenet nélkül csapott át az urára, kit verekedés miatt az éjjel becsiptek a rendőrök, ugy kell a vén disznónak! — kiabálta teli szájjal.

Két nap mulva nem volt Pétörke. Elcsigázott kicsi testét elvitték a halottas kamarába. Onnan szállitották ki a rákosi temetőbe.

Egyedüli kisérő én voltam. Még Hercné sem hagyta el a Zsák-uti sarkot.

Több hónap mulva egy kifestett képü, nagy, tollas kalapos asszony állitott be hozzám, hangosan sirva, sápitozva:

— A Hercné mondja, hogy az ur . . . . szerette Pétörkét . . . Elkisérte a temetőbe is. Mondja meg kérem, hol a kis fiam sirja? . . . .

A mint végig néztem ezen a kirivó, izléstelen öltözeten, az asszony kendőzött arcán, undorral és végtelen szilaj megvetéssel fordultam el és kiutasitottam szobámból,

Azt gondoltam, hogy ennek az asszonynak nincs keresni valója a Pétörke sirján. Nincs.

Kiss Menyhért.

Müvészeti fényképészet

DAJKOVITS E.

Nagyvárad, Sas palota.

A mai naptól kezdve rendkivüli kedvezmény:

6 drb. matt platin visitkép . . 6 K.
6 drb. matt platin kabinetkép 12 K.

Vászonpapiron készült képek ugyanilyen árban a legfinomabb kivitelben.
80 **Menyegzői képekhez passepartout ingyen.**

A szavazó polgárság magatartásától függ, hogy az akarnokok tolakodása kudarcot valljon.

*

Nagyvárad város három kerületeben összesen 62 választott törvényhatósági bizottsági tag van, akik közül az 1910. év végével 32 bizot sági tagnak a megbizatása jár le; ezenkivül betöltendő a váradolaszi-i városrészben *Óváry* Lajos helye, aki évközben halt el.

Eszerint a folyó év végével lejár a megbizatásuk a következőknek:

Olasziban:

Bozóky Béla. dr Dőri Ferenc, Frankó Endre, Frőhlich János. Hlatky Endre, dr Kazay Kálmán, dr Konrád Márk, Kiss Dávid, Mezey Mihály, dr Molnár Imre, Papp Miklós, dr Pácz Sándor, Stark Gyula, — továbbá az elhunyt Óváry Lajos helye, összesen 11 hely.

Ujvároson:

Dr Adorján Emil, Bertsey György, Czeglédy Jeremiás, Czeglédy Sándor, Cser János, Fényes Manó, dr Grósz Menyhért, Sulyok István, Schwarcz Izidor, Weisz Károly, Weisz Lajos, összesen 11 hely.

Váralja-Veleucén:

Fuchs Mór, Gábel Jakab, Lőwenstein Zsigmond, Reismann Mór, dr Tóth Ferenc, Weisz Ernő, dr Weisz Márton, összesen 7 hely.

A választásnál előreláthatólag a jelenlegiek közül kimaradnak: Bozóky Béla, Hlatky Endre és Czeglédy Sándor. Hogy ezeken kivül még többen is kimaradnak az bizonyos, — de hogy kik? azt majd a választás dönti el.

Mint értesülünk a városatyaválasztások november hó második felében lesznek.

A jövő év virilisei.

Az igazoló-választmány megállapitása szerint.

Nagyváead város jövő évi legtöbb adót fizetőinek névjegyzékét tegnap állitotta össze az igazoló-választmány, dr. Adorján Emil elnöklete alatt.

Az alábbi lajstrom szerint az első virilis adója 8725 korona, mig a lastrom szerint legutolsó virilis 1793 korona 78 fillér adó alapján jönne be. Ha azonban figyelembe vesszük, akik lemondanak virilis jogukról, ugy 1620 korona a legutolsó virilis adója.

Foglalkozás szerint lesz a virilisek között ügyvéd 14, kereskedő 13, gyáros 10, báztulajdonos 4, vállalkozó és épitész 6, bankigazgató 5, tisztviselő 3, orvos, mérnök, jogtanár, közjegyző, mészáros, fényképész 1—1. Keresztény 17, izraelita 45.

Az igazoló-választmány az 1911. évi virilisek névjegyzékét a következőkben állitotta össze:

Moskovits Miksa gyáros 8625·50, Weiszlovits Emil háztulajdonos 7152·96. Weiszlovits Gyula háztulajdonos 6747·96, Grósz Sándor tkp. igazgató 6004·26, dr Váradi Ödön ügyvéd 5431·—, Oláh Ferenc mészáros 5361·57, Diósy Lajos fakereskedő 5313·36, Dr Löblé László szeszgyáros 4804·58, Dr Munk Béla orvos 4767·60, id. Guttmann József épitész 4670·92, Rimanóczy Kálmán épitész 4344·74, Bognár Sándor borkereskedő 4273·02, dr Hoványi Géza képviselő 3860·32, dr Moskovits József szeszgyáros 3812·76, dr Kurländer Ede bankigazg. 3744·94, ifj. Ullmann Izidor kereskedő 3494·66, dr Popper Ákos bankigazgató 3461·12, dr Weimann Jenő ügyvéd 3326·76, dr Moskovits Miklós szeszgyáros 2256·67, Deutsch K. I. kereskedő 3142·40, dr Adorján Emil ügyvéd 2991·28, dr Nyiri Béla ügyvédjelölt 2826·20, Fábry József háztulajdonos 2681·56, Incze Lipót vállalkozó 2667·86, Rádl Ödön ügyvsd 2638·—, ifj. Moskovits Mór szeszgyáros 2627·11, Rimanóczy Béla mérnök 2599·44, Brüder Jenő kereskedő 2528·52, Hlatky Endre főispán 2541·68, Aufricht Mór háztulajdonos 2540·—, Moskovits Miksa bankigazg. 2468·91, dr Demetrovits E. ügyv. 2410·68, Weinberger Lajos malomtulajdonos 2404·26, dr. Várnay Ferenc ügyvéd 2327·93, Moskovits Farkas cipőgyáros 2322·43, Miskolczy Barnabás közjegyző 5319·94, Rendes Vilmos épitész 2305·41, Incze Lajos vállalkozó 2225·09, dr. Kertész Ferenc (uj) ügyvéd 2211·60, dr. Mihelfy Lajos ügyvéd 2203·—, Wallerstein Ferenc (uj) kereskedő 2165·37, Báró Szentkereszthy Zsigmond (uj) táblai eln. 2160·—, Huzella Gyula kereskedő 2150·40, dr. Adorján Ármin ügyvéd 2147·86, Frankó Endre ügyvéd 2095·40, Schwartz Hermann kereskedő 2065·54, Farkas Izidor háztulajdonos 2046·40, Harmathy Károly táblai biró 2002·66, dr. Hoványi Gyula jogtanár 1985·97, dr. Olasz Béla ügyvéd, 1962·30, dr. Lőwy Mór ügyvéd 1953·72, Moskovits Adolf szeszgyáros 1939·75, Lewitter Miksa malomigazgató 1931·—, Mezey Mihály közjegyző 1875·90, dr. Bárdos Imre ügyvéd 1874·16, Leitner Márton kereskedő 1866·62, Rothbart Bernáth kereskedő 1865·40, Kepes Ignác háztulajdonos 1735·66, Ternyey Antal bankigazgató 1834·09, Teszler Simon kereskedő 1829·18, Oláry Gyula kereskedő 1810·20, Breider Ármin kereskedő 1793·78, Medvigy Mihály táblai tanácseln. 1775·60, Fleischakker Gyula tkp. igazgató 1759·99' dr. Friedländer Sámuel ügyvéd 1724·61, dr. Schweiger Ede ügyvéd 1686·70, Lőwinger József tkp. igazgató 1671·19, idősb. Moskovits Mór szeszgyáros 1620·16, Molnár Henrik cukrász 1619·20, dr. Grám Károly ny. árv. elnök helyettes 1601·60, Wallerstein Dániel kereskedő 1589·80, Kohn Dávid bőrkereskedő 1575·18, Salamon Benedek kereskedő 1529·60, Márkély János fényképész 1581·57 koronát.

Ujak: Weiszlovits Emil, Weiszlovits Gyula, dr. Kertész Ferenc, Wallerstein Ferenc, báró Szentkereszthy Zsigmond, Schwartz Hermann, dr. Lőwi Mór, Ternyey Antal, Teszler Simon, Medvigy Mihály.

Kimaradtak: Ifj. Berger Sámuel, Farkas József, Kepes L. Miklós, Kiss Károly, Klein Sámuel, Kugler Albert (meghalt) Molnár Henrik, Papp György, Rothbart Ignác, Salamon Benedek, Wagner Ödön (meghalt).

Választott jogon tagjai a törvényhatóságnak: dr. Hoványi Géza, dr. Adorján Emil, Frankó Endre, dr. Hoványi Gyula, Mezey Mihály.

Főispáni állásából folyólag tagja törvényhatóságnak: Hlatky Endre.

Minthogy eképpen hatan lefognak mondani virilisi jogukról az első hat póttag szintén befog jutni az 1911. évi virilisek közzé.

A bankszabadalom megujitása. E hó 29-én összeül a jegybank igazgatótanácsa. Ezen az ülésen fog szóba kerülni a bankszabadalom megujitásának kérdése, ellenben a kamatláb megváltoztatása nincs tervbe véve.

A miniszterelnök Bécsben. A Bud. Tud. jelenti: Gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök a mai és holnapi napot Budapesten tölti és hétfőn utazik Bécsbe, hogy ottan a német császár fogadásánál és az udvari ebéden részt vegyen. A miniszterelnök ezután valószinüleg Bécsben marad, hogy részt vegyen a szeptember 22-iki közös minisztertanácson.

—

Az első minisztertanács. Tegnap szombaton megtartották Budán, a miniszterelnöki palotában az első minisztertanácsot, amelyen az igazságügyminiszter kivételével az összes miniszterek jelen voltak. A függőkérdésekről és a parlament munkarendjéről tanácskoztak.

A kolera az országban.

Mind bizonyosabbá válik, hogy az ország aligha kerülheti el a kolera veszedelmet. A Duna meg van fertőzve. A hajókon egymásután fordulnak elő kolera megbetegedések, amelyről a tudományos vizsgálat megállapitja, hogy ázsiai kolera.

A veszedelem legjobban fenyegeti a fővárost. *Ha* pedig itt nagyobb erőt vesz a borzalmas járvány, az ország egész területe veszélyeztetve van.

A Szondy-gőzösön megbetegedett Szekulics Majos fütő a budapesti szt. Gellért kórházban meghalt s a bakteriologiai vizsgálat kideritette, hogy ázsiai kolerában halt el.

A Vilmos-hajón Basch József nevü matróza szinte kolerában betegedett meg s mire a fertőtlenitők megérkeztek, meg is halt. Erről is kiderült, hogy kolera ölte meg.

Volt még egy gyanus eset: Körmendi József 25 éves hajós a Csepel-sziget mellett horgonyzó 5. számu vontatóhajón gyanus körülmények között megbetegedett. A Szent Gellért-kórházba szállitották. Ürülékei bakteriológiai vizsgálat alatt vannak. Miután az uszályhajó nem a főváros területén tartózkodik, a tiszti főorvos ugy Csepelsziget előljáróságán, mint a ráckevei főszolgabirói hivatalnál bejelentette az esetet.

A tiszti főorvosi hivatal a két koleraesetről a következő felvilágositást adta.

— Bár a két eset Budapest területén fordult elő, mégsem lehet azt mondani, hogy kolera van a fővárosban. A két hajós a Dunán betegedett meg, ugy hozták magukkal a járványt, de Budapest területén még a lábukat se tették a földre sem ők, sem azok, akik egy hajón voltak velük. Dezinficiáltuk őket, a hajókat pedig rendőr őrzi, hogy senki ki és be ne mehessen.

A Gellért-kórházban ápolt Kőhalmi nevü matróz jobban van. Az ő esetében most folyik a bakteriológiai vizsgálat.

Négy uj eset Mohácson.

Tegnapelőtt este nyolc órától tizenegy óráig négy uj megbetegedést jelentettek be Mohácson. Ezek:

Uj üzlet! **Telefonszám 130!** **Uj üzlet!**

Tisztelettel értesitem a t. közönséget, hogy egy **diszmü-, játék- és sport áru üzletet nyitottam**, hol az alant felsorolt tárgyak a **legolcsóbban beszerezhetők.** -:- Ajándéktárgyak, utazó kellékek, tajték és borostyán áruk, férfi- és női divat, tombola tárgyak, **játékszerek.** -o- **Szülők figyelmébe! Iskola hegedü**, hegedü tok, kotta tartó, iskola táskák, könyvszijjak. — Fiókos tükör, eső-ernyő evő eszközök. Internátusi és iskolai teljes felszerelések. o o **Gramofon és lemezekben gyári raktár.** <> **Eredeti Solingeni beretva, zsebkés és olló.** o o

Tisztelettel **GÁL FERENCZ Nagyvárad, Rákóczi-ut Bazár épület.**

Reiter Györgyné,
Heid Károly szénmunkás,
Laklia Sándor bérkocsis,
özv. Merchlit vendéglősné.

Reiterné és Heid Károly ma hajnalra meghaltak, a másik két beteg állapota igen aggasztó. Ma reggel megérkezett Budapestről két járványorvos, a kiket hosszas kérésre a belügyminiszterium mégis leküldött

Itt vannak már a Vörös Kereszt Egylet ápolónői is. A járváuybizottság tagjai házról-házra járnak és ellenőrzik, hogy végrehajtják-e a tett intézkedéseket.

A széntelepen levő összes házakat az utolsó zugig felsurolták, a Budapestről küldött gőzfecskendővel fertőtlenitették és kimeszelték.

*

A komárommegyei Dunaalmáson szintén fordult elő kolera megbetegedés. Bagi Kálmán hajókormányos és Elő Lajos hajóslegényről megállapitották, hogy kolera betegek.

Ercsiben Keresztes József matráz szintén kolerás, de állapota már javult.

UJDONSÁGOK.

* **Biharmegye és a közösbank záloglevelei.** Biharmegye első szakosztálya tegnap tartotta meg előkszitő ülését, melyen gr. Tisza István elnökölt. Az ülésen első sorban tárgyalás alá került Debrecen város átirata, melybRn javasolja, hogy irjon fel Biharmegye a kormányhoz az iránt, hogy a közös bank meghosszabbitás esetén a kormány a közös bank zálogleveleinek értékét 3 millióról 5-re emelje fel. A javaslatokat a választmány elfogadta. A szakosztály a járásnélküli központi főszolgabirói állás szervezését nem javasolta, mert erre szükség nincs. A megyeház nagy termének kibővitése iránt tett javaslatot a szakosztály szintén nem fogadta el. Madarász községnek ama batározatát, hogy a község egészségügyi alapját, mely 33 korona, beszünteti, szintén nem fogadta el a választmány.

* **Oltáregyesületi ájtatosság**. A nagyváradi oltáregyesület ájtatosságát ma a *váradvelencei* templomban tartja a szokott sorrendben és a szokott időben. Szentség kitétel reggel 7-kor befejező ájtatosság este 5 órakor.

* **Iskolaszentelés Bikácson**. Kedden szept. 20-án *Bikács* hitközségnek ismét öröm ünnepe lesz. Csak egy éve, hogy az l. sz. nagyváradi káptalan mint kegyur a templomot igen szépen restauráltatta, kifizette, most pedig egy modern leányiskolát épittetett nagy áldozat készséggel. Ezen uj iskolát Dr. *Karácsonyi* János prépost-kanonok áldja meg ünnepélyesen a tenkei esperesi kerülethez tartozó papság asszisztálása mellett. Az ünnepély után peddig *Csicsay* Alajos plebános vendégei tiszteletére diszebédet ad.

* **Halálozás**. Részvéttel értesülünk *Zigre* Miklós ügyvéd feleségének *Poynár* Máriának f. hó 16-án élete 63-ik esztendejében bekövetkezett haláláról. Az élhunyt urinőt férjén kivül 6 gyermeke, 6 testvére és számos unokája gyászolja. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Beöthy Ödön utcai gyászházból.

* **Elutasitott kegyelmi kérvény**. Még 1907-ban történt, hogy Biharmegye fegyelmi választmánya *Zigre* Tivadar kocsubai jegyzőt felfüggesztette állásától. A felfüggesztéssel egyidejüleg a hivatalviselés jogától is megfosztották a jegyzőt, ami lehetetlenné tette reá nézve, hogy keresetet szerezzen magának. A jegyző a király 80 éves születése alkalmából kegyelmi kérvényt adott be az uralkodóhoz, kérve benne, hogy a hivatal vesztés alól mentse fel. A kabinet irodából a kérvény tegnap érkezett le az alispánhoz, még pedig minden megjegyzés nélkül.

* **A gyógyszerészsegédek bojkottja**. A magyarországi gyógyszerészsegédek országos szövetsége határozottan kimondotta, hogy a három budapesti uj gyógyszertárt bojkottálja, a miatt, mert a patikák adományozása sérti a gyógyszerészsegédek szerzett jogait. A három bojkottált gyógyszerész között van Pohl Jenő nagyváradi gyógyszerész is aki a főváros legforgalmasabb pontján: a Muzeum-körut és Kossuth Lajos utca sarkára kapott gyógyszertári engedélyt.

* **Miért nincs tej a piacon?** Tegnap és tegnapelőtt a nagyváradi piacon egyáltalán nem lehetett kapni. A rendőrség utánajárt a dolognak és megállapitotta, hogy a tejhiánynak a jegyzők az okai. Nevezetesen a rendőrség a tejbehozatal ellenőrzése végett a vámokhoz ellenőröket állitott, akik csakis olyan tejárusitókat bocsátanak a piacra, akik községi igazolványokkal rendelkeznek. A jegyzők az ilyen igazolványokat dijtalanul tartoznak kiállitani, azonban eddig a jegyzők minden igazolvány után 1 korona dijat szedtek. A főkapitány e miatt tegnap panaszt is tett az alispánnál és kérte a megtorló eljárás megindi-tását.

* **Rémület Bogdánszovárhegyen.** Nagy ijedelem volt tegnap Bogdánszovárhegy biharmegyei községben. Egy asszony koleratünetek között hirtelen megbetegedett. Azonnal jelentést tettek a szalárdi főszolgabirói hivatalhoz. Az orvos kiszállott a községbe, de ekkorra már jobban lett az asszony. Kiderült, hogy sok éretlen gyümölcsöt evett s ettől lett beteg. Délutánra már elmult a baja.

* **Licitálják a választási bódékat.** Tudvalevőleg a képviselő választások alkalmával a választási helységek deszkákból készültek és külön külön 1200 koronába kerültek, melyeknek megtérítését a belügyminisztertől kérte a vármegye. A minister tegnap értesitette a megyét, hogy kiutalja az összegeket, azonban a bódékat el kell árverelni és a befolyó pénzt a miniszterhez kell felterjeszteni. Vajjon mi van már azokkal a bódékkal? Abból ugyan nem sok pénzt fog látni a magyar királyi kincstár!

GYERMEK CIPŐK, GYERMEK KALAPOK, GYERMEK HARISNYÁK ÉS GYERMEK fehérnemüek legjobb minőségben és : kedvező árban :
REICHARD - áruháza
:: czégnél kaphatók. ::

* **Nem lesz villamosáram**. Nagyvárad város villamosmüvének igazgatója ezuton értesiti a villamosáram-fogyasztókat, hogy ma, vasárnap, szeptember 18 án déli 12 órától 1 óráig az áramszolgáltatás szünetel. Ez azonban a villamosvasut forgalmát nem érinti.

Uj zenetanár!
A „Nagyváradi Zeneiskola“ uj okleveles cimbalomtanára magán órákat is elvállal. Cim: Katona Kálmán o Szent János-utca 4. szám. o

* **Balog Sándort kifogták.** A soroksári elüljáróság tudatta, hogy Balogh Sándor debreceni gazdasági akadémiai tanár hullját, aki felesége betegsége miatt lett öngyilkos, kifogták a soroksári holt Dunaágból. A szerencsétlen tanárf a személyleirás alapján azonnal agnoszkálták és értesitették róla a rendőrséget és hozzátartozóit.

Ifj. Rimanóczy Kálmán
mübutorgyára
Városi raktár Fő-u., Rimanóczy-palota.
Állandó butorkiállitás. Egyes butordarabok avagy egész lakásberendezések, iparmüvészi tervezések és költségvetések dijmentesen eszközöltetnek. Uj szerkezetü service-asztalok mahagoni, palisander és citromfából. A Zsolnay-féle gyárak kizárólagos képviselete, eredeti gyári árak mellett.

Paróczay Mátyás
elsőrendü cipész üzlete
NAGYVÁRAD,
Nagy Sándor-utca 1. szám.

Egyéves önkéntes uraknak készitek lábbelit minden fegyvernemhez a legkényelmesebb kivitelben.
Rendelés szerint a legszebben készit
uri, női és gyermekcipőket.
Vidéki megrendeléseknél elegendő egy használt cipő beküldése.

* **Megsemmisitették a behozott tejet** Emlitettük, hogy az alispán elrendelte, miszerint Nagyváradra csak községi bizonyitványnyal szabad tejet behozni, amelylyel igazolja az illető, hogy nem tifusszal fertőzött helyről hozza a tejet. Tegnap reggel több falusi asszony ilyen bizonyitvány nélkül hozott be a városba tejet, azonban a rendőrség ezeket kiöntötte. Az elárusitó asszonyok azt adták elő, hogy a községi jegyző csak 1 korona befizetés után szolgáltatja ki a bizonyitványt. *Gerő* Armin főkapitány azonnal átirt az alispánhoz s intézkedést kért a jegyzők ezen önkényes eljárása ellen.

Uj áruház!

Hölgyeim! Sok pénzt takaríthatunk meg, ha

Radó és Kertész

Kossuth-utca 2. sz. ✣ Telefon 10—12. sz.

Uj női divatáruházának megkezdődött **nagy őszi occasióját**, valódi angol és francia kosztüm és bluz kelme ujdonságait megtekintjük. Feltünő olcsó árak. Legmegbizhatóbb bevásárlási forrás, menyasszonyi kelengyéket csak itt szerezhetünk be olcsón. Elsőrendü vászon és asztalnemüek, szőnyegek és függönyök nagy választékban.

* **Bonbonniére megnyitása**. Az ujonnan átalakitott és fényüzéssel berendezett Bonbonniéra szinpad (Zöldfa-passage) Kondor Ernő igazgatása alatt megnyilik folyó hó 16-án, Decens családi müsor. Helyárak: Számozott hely 3 korona, I. rendü hely 2 korona és II. rendü hely 1 kor 12 órától 1 óráig a téli kertben cabaret blanc. Belépti-dij nincs. Bal Tabarin. American Bar. Meleg konyha reggelig. Kitünő ételek és italok. Első rendü kiszolgálás!

A nagyváradi »Bonbonier«-nek és a hozzátartozó különféle termeknek és szinpadnak villamos világitási berendezését, mely tüneményesen szép és egészen uj dolog a Villamos és Müszaki Felszerelési Vállalat Rákóczy-ut 5. készitette. — A Bonbonier szintermének világitása egy kiválóan szép lánczozaton nyugszik.

Értesitès!

Tisztelettel értesitjük a n. é. közönséget, hogy őszi szövet ujdonságaink már **megérkeztek**. Kérjük t. megrendelőinket, hogy őszi megrendeléseiket mielőbb eszközölni sziveskedjenek, mert most még a szorgosabb munka előtt jutányosabban tehetünk eleget nagybecsü megbizásuknak.

HÁBER ÉS TÁRSA

első amerikai férfiszabók.

Nagy Sándor utca 1. szám.

* **Egy gyártelep fejlődése**. Nagyvárad város gyári ipara az utóbbi években rohamos fejlődésének indult. Kisebb vállalkozásokból hatalmas ipartelepek lettek, melyek a munkások százait foglalkoztatják. Egyik ily rohamosan fejlődő gyártelep a **Vadász és Grósz** féle kocsigyár, mely ma már e szakmában a legelső az országban. A törekvő tulajdonosok a modern technika legtökéletesebb eszközeivel szerelték fel a gyárat s a legutóbbi hidegráfhuzó gépet állitották fel. Ezzel a géppel 5 perc alatt szortják meg a ráfot, ami eddig hosszadalmas és drága munka volt. A gyár mai számunkban közölt hirdetésére felhivjuk olvasóink figyelmét

Friedländer I. Izsó

angol divat-szabó

Nagyvárad, Szt János-utcza.

x **Olvassa el kérem!** Ha érdekli, hogy lakásában miért érhet el takaritást villamos áramfogyasztással. On égethet már 16 gyertyafényü Wolframmégőt és ami a régiekkel szemben óránként *kb.* 3 fillért takarit meg, tehát nem szükséges, aki *nem akar* nagy világitást, hogy 32-es vagy 50 gyertyafényü égőket alkalmazzon és ami a fő nálam, ezen *Wolframm égő* 2 K 40 fill. Stern villamos felszerelési vállalata Bémer-tér 2. Telefon 556. Szivesen szolgálok felvilágositással. 44

A legujabb! A legszebb!

Felöltők	Bluzok
Kosztümök	Aljak
Toilettek	Pongyolák

Gyermekruhák

Készen és méret után olcsó szabott árak mellett. Szövet, selyem ruha kelme különlegességek.

SPITZER BÉLA

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Elsőrendü angol és francia gyászruhák 12 óra alatt készülnek.

x **A Lloyd kávéház** modernül berendezett helyiségében szeptember hó 18-án a következő pompás mozgófényképek kerülnek bemutatásra. 1. A baba. 2. A kanári madár. 3. Arany ember. 4. Doktor kisasszony. 5. Két vetélytárs. 6. Malakka sziget. 7. Sofia. 8. Zsarnoki álom. Belépti-dij nincs. Kezdete este 9 órakor. Kitünő ételek- és italokról gondoskodva van és az előadás rossz időjárás esetén bent a helyiségben tartatik meg. Becses pártfogását kérnek mély tisztelettel *Hartstein és Orlei* kávéháztulajdonosok.

CZAPFALVI JÓZSEF

mázoló, épület és butorfestő

Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11 szám.

Helyi és vidéki telefon szám: 1001.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát u. m.: fa- és márvány utánzat készitését, épület, üzleti, kávéházi és gyógyszertári berendezések és butorok festését, kerti butorok zománcozását és porcellán utánzást. Vidéki megrendeléseket a legpontosabban készitek.

Tisztelettel

358 Czapfalvi József.

A legszebb

nyári ujdonságok megérkeztek

Spreng Testvérek

zöldfa-utczai czipő, kalap és uridivat áruházába.

Férfi fehérnemüek, czipők, kalapok, nyakkendők, gallérok, harisnyák, esőernyők és sétabotok a legnagyobb választékban.

Szolid kiszolgálás. Olcsó árak.

Nagyváradi

Kozmetikai Gyógyintézet

Fogorvosi és gyógyfogtechnikai ambulatorium

RÁKÓCZY-UT 5. SZ. = Telefon 752.

Orvostudományi alapon való kezelése az ember külsejeivel. Arc és szépség ápolás. Pattanásos, szemölcsös, szeplős, májfoltos stb. arcoknak gyógyitása s ezen szépséghibák elmulasztása. Az elcsufitó arcszőrök gyökeres eltávolitása. Hajhullás kezelése. **Villanyos vibrátiós arc és fejmassage, villamos kékfény. Röntgen- és paraffin kezelések.** Az intézet a legmodernebb gépekkel van felszerelve.

Fájós fogak gyógyitása,

fájdalomnélküli foghuzások, porcellán-, arany- stb. plombák, csapos fogak, arany fogkoronák, lemeznélküli singfogsorok stb.

Rendelés 9—5-ig.

Az összes kitünő hatásu, de ártalmatlan kozmetikus gyógyszerek az intézetben beszerezhetők. Discrét postai szállitás utján is.

Dr. Halász Andor. 170

SZINHÁZ.

Heti müsor:

Vasárnap d. u. Dolovai nábob leánya, este Obsitos.

Kapunyitás.

Még el sem mult a vénasszonyok nyara, még el sem készültek az őszi toilettek, máris megnyiltak a téli szinház kapui, megkezdődött a téli saison. Az első előadás »Luxemburg gróf«-ja volt, teljesen a tavalyi szereposztásban, ugy, hogy az uj tagokról még most nem mondhatunk birálatot. A karszemélyzetről sem akarunk most irni, mert hiszen ebben a darabban nem sok szerepe van a karnak.

Uj volt azonban Károlyi Leona urnő második felvonásbeli belépő dala, melyet Lehár külön az ő számára irt. Nagyon szép dal, kissé eltér a Lehártól megszokott sablonokból és nemcsak hatásos, hanem egyuttal elég nehéz nehéz énekszám, amelyet kedvelt primadonnánk nagy hatással énekelt el.

A közönség a bérletszünetre tekintettel meglehetősen gyéren töltötte meg a szinházat, de tetszésnyilvánitásokban nem fukarkodott és kedvenceit tapsviharral fogadta, a szebb énekszámokat pedig megismételtette.

Leővey Leó bemutatkozása. Hétfő este Lehár népszerü muzsikáju operettjét a »Drótostót«-ot adja az énekes személyzet. Leővey Leó, a szinház ujonnan szerződött groteszk-komikusa, a vidéken is mindenfelé igen előnyösen ismert, régi jó jellemszinész Pfefferkorn kacagtató figuráját alakitja bemutatkozó estéjén.

Vasárnapi előadások. Ma este harmadszor nyilik meg az uj szezon közönsége előtt a Szigligeti-szinház nézőtere. Kálmán és Bakonyi elbüvölő finomságu, költői operettje, az Obsitos kerül szinre az uj operett-enseble előadásában. Természetes, hogy ugy az uj tagok, mint a régiek friss kedvvel, pihent kedéllyel állanak munkába. Erdekessége a repriznek különben is, hogy Hajnal György szerepében most először mutatkozik be Kabos Gyula, a társulat uj komikusa. Fenyő Emil szerepében Turányi Alajos, az uj lirai szerelmes lép föl. Délután Herczeg Ferenc közkedvelt szinmüve, a Dolovai nábob leánya megy, — szintén uj ensembléval.

Hajduk hadnagya. Szerdán este zárul az első szinházi hét müsora, Rajna Ferenc zenés játékával, a Hajduk hadnagyával. Szerepei kitünő kezekben vannak, a főalakokat Asszonyi, Károlyi, Zsigmondi hozzák szinre.

A legelső premier. A szezon legelső ujdonsága szerda, csütörtök és péntek este tölti be a repertoirt. Ámor a pénzügynök a cime, a Vig szinház tavalyi kasszadarabjának egyik fő slágere. Fokozza a három szinházi premier est ingerét, hogy az uj bohózat együttes először nyujt ez alkalommal önálló és eredeti összjátékot.

Josette kisasszony a feleségem. Szentgyörgyi Márta, a társulat tüneményes szépségü uj naiváju, a keddi estén mutatkozik be. Első nagyváradi debutje egy kiváló modern francia bohózatban, Josette kisasszony a feleségem cimszerepében perdül le, — előreláthatóan igen-igen nagy sikerrel.

TÁVIRATOK.

Vilmos császár Magyarországon.

Mohács, szept. 17. A péntek délntáni eredményes cserkészés után, amely egy tizennégy és tizenhatagancsos szarvast hajtott Vilmos császár fegyvere elé, tegnap hajnali négy órakor az előkelő vadásztársaság ujból cserkészésre indult a karapancsai erdőbe. A német császár kitünő hangulatban van, ő lelke a vadásztársaságnak, amelynek többi tagja jóformán csak statisztál neki. Most már egészen bizonyos, sogy a császár visszafelé menet sem fogja Mohácsot érinteni. Csatáry, a Dunagőzhajózási Társaság igazgatója megkérdezte magától a császártól, hogy érinti-e Mohácsot, mire ő kijelentette, hogy nem. Erre a fogadtatásra emelt diszitéseket, melyek szétszedését tegnap délelőtt ideiglenesen felfüggesztették, már végleg elbontották.

2600 ház lángokban.

Pétervár, szeptember 17. Déloroszországban, Sanicin környékén négy nap óta hatalmas tüzvész pusztit. A vattagyárban kis gyerekek gyufával játszadoztak s ettől tüzet fogott a nagy vattagyár. Oltásról szó sem lehetett, olyan rohamosan harapózott el a veszedelem. A tüz átterjedt Sanicinra és környékbeli helységekre. Első nap kétszáz ház égett el és a nép a hegyek közé menekült. Allitólag száznál több ember égett oda. A vattagyár telepén bedőlt egy ház és harminc lakót temetett maga alá. A negyedik napon dühöng a tüz. Eddig 2600 ház lett a lángok martaléka és 15000 ember hajléktalan. Félő, hogy a tüz átkap a folyó másik partjára, a hol a Drakin-féle hatalmas fürésztelep terül el.

ZENE ÉS MŰVÉSZET.

Kurz Lehma Nagyváradon.

A Nagyváradi Zenepártolók Társasága ma tartott értekezletén igen szép körvonalakban vázolta Szmrazsenka Ernő a szép számmal megjelent tagok előtt a társaság ez évi programmját. A Társaság a mult évi hangversenyek igen szép sikerén felbuzdulva, ez évben is hat hangversenyt fog rendezni, hérleti rendszerben. A jelenlévők egyhangu lelkesedéssel vették tudomásul, hogy egyes világhirü müvészeket, akiknek minden idejét már hónapokkal a saison előtt lefoglalják, az elnökség utólagos jóváhagyás reményében már is szerződtetett. Nagy örömet keltett *Willy Burmesternek*, a legnagyobb jelenkori hegedőmüvésznek és a nagyváradiak ünnepelt kedvence *Stefánai* Imre zongoramüvésznek egy közös hangversenyre szerződtetése. (Decrmber 1-én.) Viharos tapsokkal jutalmazták az elnökség bejelentését, mely szerint *Tilly Kolnen* asszony, a világhirü alt hangu dalénekesnőnek egész évadban még egyetlen szabad estéjét, december 12-ét sikerült lekötni.

Március 2 ára megszerezte a Társaság a hires brüsszeli vonósnégyest, amely már pár év előtt óriási sikerrel hangversenyszett nálunk. A Társaság nem feledve a tavalyi zenekari hangverseny óriási sikerét, nem riadva vissza a velejáró óriási áldozattól, ismét rendez egy zenekari hangversenyt s erre Németország egyik leghiresekb müvészgárdáját, a lipcsei Tonkünstler Orchester 60 müvészből álló zenekarát szerződtette. E hangverseny márciüs végén lesz.

Az októberi és decemberi hangversenyre nézve a vezetőség több ajánlatot terjesztett elő s ezekre nézve az értekezlettől kért direktivákat, hogy a bérlők kivánságai is respektálhatók legyenek.

Az értekezlet nagy többsége az egyik hangversenyre férfi dalénekest, lehetőleg a hires Franz Steinert óhajtotta s a másikra viharos tapsokkal és lelkesedéssel a bécsi Opera ünnepelt primadonnáját, Kurz Zelmát.

Zsmazsenka Ernő kijelentette, hogy a társaság nem dolgozik nyereségre, azonban Kurz Zelma oly horribilis összeget kér egy hangversenyért, hogy az csakis igen tömeges bérlőjelentkezés esetén illeszthető be a költségvetésbe.

Minthogy egyrészt Vidor Manó jelentése szerint a tavalyi bérlők nagyrésze már intézkedett helyének megtartása iránt, sőt uj bérlők is szép számNal jelentkeztek s minthogy másrészt a jelenlévő hölgyek a legnagyobb készséggel vállalkoztak uj bérlők szerzésére, az elnökség igéretet tett, hogy a tárgyalásokat ügy Steinerrel, mint Kurz Zelmával haladéktalanul fogznatba teszi.

Ilyen módon csak a nagyváradi müvelt nagyközönség érdeklődésétől függ, hogy a bécsiek szemefénye, Kurz Zelma, akinek mult évi budapesti hangversenyére már hetekkel hamarább semmi pénzért sem lehetett jegyeket kapni, — fog-e énekelni Nagyváradon vagy sem?

Kurz Zelmát bemutatni a angyváradi ujságolvasó közönségnek, azt hisszük, teljesen felesleges, Magyarországon eddig még csak Budapesten énekelt. természetesen feledhetetlen sikerrel. Tehát Nagyvárad lesz az első magyar vidéki város, amely a világhirü divát, a bécsi Pattit meghallja.

A hangversenyre bérelni *Vidor* Manó Rákóczi-uti könyvüzletében lehet. A tavalyi bérlők helyeikkel még néhány napig rendelkeznek.

SPORT.

A nagyváradi lóversenyek.

— *I. nap.* —

Már évek óta nem volt oly sikerült verseny a nagyváradi gyepen, mint az idén. A gyönyörü pompás szeptemberi délután mintha csak meg lett volna rendelve. Sehol egy csöpp felhő, kellemes szellős idő. Hanem ki is használta a közönség. A tribün zsufolásig megtelt a megye és a város előkelő urasszonyaival, akik legelső divat szerint készült őszi toilettjeiket valóban alkalmas időben mulatták be, szinessé téve vele a váradi határ egy részét. Ott voltak a hölgyek között: gróf Tisza Istvánné, gróf Bethlen Pálné, dr Miskolczy Ferencné, Juricskay Dezsőné, Miskolczy Barnáné, Pallay Lajosné, Markovits Antalné, Olasz Elemérné, Bölönyi Menyhértné, Rózsavölgyi Lászlóné, Mártonffy Gyuláné, Nagy Móricné, dr Móric Ernőné, Telegdy Józsefné, Jancsó Lajosné, Papp Imréné, Csanády Jenőné, Nadányi Károlyné, dr Puskás Béláné, Schwarc Ferencné, Moskovits Miksáné, Markovits Károlyné, Meskó Boldizsárné, Steiner Arminné, Korbuly Lajosné, Fanta Gézáné, dr Ertsey Péterné, Koos Kálmánné, Verzár Istvánné, Winkler Szilárdné stb. stb.

A verseny központja természetesen most is gróf Tisza István volt; Tisza az idei versenyekre még csak nem is nevezett s ez által a versenyek értékét lejebb számitotta; a verseny intézését azonban most is ép oly lelkiismeretesen végezte, mint eddig.

A versenyek közül az ürögdi akadály verseny volt a legszebb s a közönség is ez iránt volt a legmelegebb érdeklődéssel.

A versenyek lefolyásáról tudósitásunk a következő:

I. *Eladó handicap* Nevezve 21 ló, indul 5. Nyertes: *Páfrány Fejér* J. tulajdona; lovagolta *Crause*. Második a *Piros Király* Korbuly L. tulajdona lovagolta Sibrik és a harmadik a Cascadeuse br. Neimans tulajdona, aki maga lovagolta a lovat. Birói itélet öt negyedhosszal, nyakhosszal harmadik. Tot: 4:6, 10:18.

II. *Zerge akadály verseny.* Nevezve 4 ló, indul 3.

Nyertes *Remény* I. Kintzig J. tulajdona, lovagolta Sibrik. Második Tessék br. *Baich* tulajdona, aki maga lovagolt.

Itélet: számtalan hosszal, rossz harmadik. Tot: 4:6, 10:16.

III. Ürögdi akadályverseny. Nevezve 14 ló, indul 4. Győztes Perfay Molnár L. tulajdona lovagolta Sibrik. II-ik Tiny Tim Bartos E. tulajdona lovagolta báró Neimans. III-ik Nevermore Zsivanovits E. tulajdona lovagolta a tulajdonos. Itélet: könnyen második négy hosszal harmadik. Tot: 4: 8, 10: 24.

IV. Tiszti akadály verseny. Nevezve 8 ló, indult 4. Győztes: Ergó gróf Eszterházy A. tulajdona lovagolta ő maga. II. Csifu br Schwaben Durneiss, aki maga lovagolta a lovat. III. Göbölmező br Baich tulajdona, lovagolta a tulajdonos, Itélet: Erős küzdelem után fejhosszal 10. hosszal harmadik. Tot: 4: 8, 10: 20.

V. Szálkai gátverseny. Nevezve 5 és indul 4 ló. Győztes; Villám Pallay L. tulajdona,

lov. br Baich, II-ik Bájos, Humuvel A. tulajdona lov. Folis fgy. Itélet: két hosszal, rosz karmadik. Tot: 4: 6, 10: 16.

VI. *Eladó gátversenz.* Nevezve 18 és indul 3 ló. Győztes *Orgazda*, Bartos E. tulajdona, lov. br. Neimans. II-ik Merion, br. Durneiss György tulajdona, lov. Folis fgy. III ik az Alkony, Kintzig J. tulajdona, lov. Sibrik. Itélet: igen könnyen, hat hosszal, 15 hosszal 3-ik. Tot. 4:6, 10:14.

VII. *Bonekuti dij* : Nevezve 15 ló, indul 6. Győztes *Dóri*, lov. Sibrik, II. Wrangler, Czárán Z, a legfiatalabb istálló tulajdonosának a lova, lov, Krause III. P. J, br Neimans lova. Itélet: Küzdelem után fejhosszal, 3 hosszal harmadik. Tof. 4:6, 10:16.

*

Ma, vasárnap lesz a lóverseny második napja. A programm még érdekesebb, mint az első napi. A programm utolsó pontja a mezei gazdák versenye.

REGÉNYCSARNOK.

Rózsika.

Irta : **White-Mellville G. J.**

— Angolból. — 110

— Velünk fog-e tartani az önök népe, ember ember mellett, mint igazi fegyvertársakhoz illő?

— Bizonyára, mi nem fogunk soha önöknek hátat forditani. Mi nem fogjuk elfelejteni soha, hogy a testőrség volt az, mely Fontenaunál minket kisegitett a bajból.

XXIV. FEJEZET.

A tricolor.

Fontenaunál! Igen, ők magukat Franciaország dicsőségével és katonai történelmével azonositák. Ezek a párisi boltosok, kik oly furcsán és kényelmetlenül találták magukat a merev, feszes egyenruhában, ide-odz lökdösve egymást sorakozás közben, mint egy juhnyáj, ugy kezelve a puskát, miszerint nyilván való volt, hogy félnek attól, nehogy az pofon vágja őket; maguknak tulajdoniták egy részét ama hősök diadalainak, kik megállták helyüket Marborough gránátosaival szemben, és föltartóztatták Eugéne hg vitéz lovasságát; kik hegedübandával, fölfodrozva, keztyüsen, kiszagositva és kendőzve, mintha bálba mennének, nyomultak előre és százankint ott hagyták halottjaikat, a hol egy üteget kellett elvenni, vegy az ellenségnek valamely erődjét rohammal bevenni. Lehetett-e csak egyetlen közös érzés az eladósodott, arszlánkodó, finom előitéletekkel teli, fondorkodó, párbajozó és a halált semmibe se vevő Nagy Lajos-féle fekete muskétás között és egy tisztességes, kényelemszerető, jólétnek örvendő, iparkodó füszerárus között, ki egész nap portékákat rendez, könyveibe irogat s pontosan eljárogat lakmározni? Csupán az, hogy mindketten franciák s hogy, mint ilyenek, hazájukat a földön mindennek fölébe helyezik, kivévén a katonai dicsőséget, melyet még jobban szeretnek Franciaországnál.

(Folyt. köv.)

TANÜGY.

Az iskolaszék ülése. Nagyvárad város községi iskolaszékének tagjait f. hó 22-én — csütörtök — d. u. 4 órakor a városház bizottsági t rmében tartandó *választó* és azt követő *rendes* havi gyülésére tisztelettel meghivom. Nagyvárad, 1910. szept. 11. Dr *Thury* László s. k. iskolaszéki elnök.

Harmincötéves tanitói jubileum. *Bereghy Ferenc* margittai róm. kath elemi iskolai tanitó e hónapban tölti be tanitói működésének 35-ik évét, melyet egészen Margittán töltött el. Harmincöt évet a tanitói pályán becsületes szolgalommal eltölteni s az egyháznak és a hazának annyi polgárt nevelni — nagy feladat! Ezt az évfordulót az érdemes tanitónak volt tanitványai nem engedik nyomtalanul eltünni. Azért volt tanitójuk iránti hálából és szeretettől indittatva, Margittán lakó volt tanitványai elhatározták, hogy az évforduló megünneplésére a fe sőbb hatóság tudtával és engedélyével 1910 október hó 2 án, vasárnap 11 órakor *jubileumi ünnepséget rendeznek*, este társasvacsorával. E nap megörökitésére volt tanitójukat valami értékes emléktárggyal akarják meglepni s ezért es uton is felszólitják Bereghy volt tanitványait, hogy annak beszerezhetéséhez tetszés szerinti összeggel hozzájárulni sziveskedjenek. A felajánlott összeget Brösztel Lajos plébános urnak Margittára szeptember hó 20-ig kérik beküldeni s egyben jelezni, hogy megjelennek e az ünnepélyen.

NYILTTÉR.

BÚTOR

jó kivitelben, jutányosan

REISZ

butorgyárában

Nagyvárad, Kossuth(Sas)-u. 7.

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával müvészikivitelben szájpadlás nélkül is készit **kitünő hirnevü**

Fogműtermében

Özv. **Dr. Deákné**

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

(Fekete Sassal szemben).

Kovács Tivadar balletmester a következő sorok közzétételére kért fel bennünket:

Mély tisztelettel értesitem Nagyvárad n. é. közönségét, hogy Budapesten a belvárosban egy előkelő táncmüvészeti táncintézetet nyitottam, mi által nem áll módomban a szokott őszi időben Nagyváradra jönnöm. Minthogy a konkurrencia ezen változott körülményekből azt a valótlan hirt terjeszti felőlem, hogy egyáltalán otthagytam Nagyváradot, arról kivánom a mélyen tisztelt közönséget értesiteni, hogy január, legkésőbb február havában feltétlenül lejövök egy tánckurzus létesitésére és egyben bebizonyitani kivánom, hogy 12 évi müvészi sikereim szinhelyét soha sem volt és nem is lesz szándékom végleg elhagyni, sőt fokozott erővel akarom a további sikereimmel Nagyvárad érdemes közönségének bizalmát magamnak biztositani.

Kovács Tivadar,
balletmester.

Kérdezzük meg a háziorvost

KRONDORFI SAVANYÚVIZ pezsgőhöz, borhoz legjobb ital! NYÁLKAOLDÓ ÉS HUGYHAJTÓ GYÓGYVÍZ

tüdő, légző-szervek, gyomor, köhögés, rekedtségnél orvosilag ajánlva.

Igazságszolgáltatás.

§ **Megrágalmazott birák.** *Hollaky* Imre aradmegyei földbirtokos valamelyik ügyében az aradi kir. törvényszék vádtanácsa folyó év elején egy határozatot hozott, amellyel azonban Hollaky Imre nem volt megelégedve és felebbezett ellene a nagyváradi királyi táblához. Ebben a fellebbezésben a vádtanácsi tagokról olyan állitások voltak, melyek valódiságuk ese-

Gümőkór,
köhögés,
szamárköhögés,
influenza
esetében az orvosok csak
SIROLIN
„Roche"-t
rendelnek.

Kik vannak a Sirolin „Roche"-ra utalva?

1. A kik hosszu időn keresztül köhögés bántalmaiban szenvednek.
2. Mindazok, kik üdült gégehurutban szenvednek.
3. Asztmában szenvedők lényeges könnyebbülést éreznek már rövid használat után.
4. Skrofulás, mirigyduzzadásos, szem- és orrkatarrusos gyermekeknek fontos szere a Sirolin „Roche".

A táplálkozást nagyban elősegiti.

Csakis eredeti csomagolásu Sirolin „Roche"-t kérjen, minden utánzatot vagy pótkészitményt kérünk a leghatározottabban visszautasitani.

Sirolin irodalmat M 15. kivánatra ingyen és bérmentve küld

F. Hoffmann-La Roche & Co.
Wien, III/1. Neulinggasse 11.

tén fegyelmi eljárást vonnak maguk után. A megtámadott biráknak elégtételt adandó, az igazságügyminiszter felhatalmazta a nyáradi kir. ügyészséget, hogy emeljen vádat Hollaky Imre ellen rágalmazás miatt. Az ügy tárgyalása tegnap volt a nagyváradi kir. törvényszéken, dr. *Vámossy* Mihály elnöklete alatt. A vádat Lázár Márton képviselte. A bíróság a rágalmazást igazoltnak látta és Hollaky Imrét 600 korona pénzbüntetésre ítélte.

§ Tolvaj kereskedősegéd. *Grünberger* József helybeli kereskedősegéd folyó év elején Belényesen volt alkalmazásban, *Guttmann* Herman kereskedőnél. Azonban nem valami nagy hüséggel szolgálta gazdáját, amennyiben dézsmált mindent alaposan, amihez csak hozzáfért. Az igy szerzett holmikat aztán szépen elrakosgatta ládájába. Persze nem csekély figyelemre méltatta a kasszát sem, amelyből egy szép 20 koronás aranyat éppen akkor hivott magához, amikor gazdája véletlenül betoppant. Hát igy lett meg a baj. Dus eredménnyel biztató müködésének a delén érte utól a végzet. A tolvaj kereskedősegéd felett tegnap itélkezett a bíróság. Lopás vétségében mondták ki bünösnek és két hónapi fogházra itélték.

KÖZGAZDASÁG.

Megszünt a sertésvész. A sertésvész miatt Nagyvárad sertészárlat alatt áll. A veszedelem már megszünt s ezért leközelebb feloldják a zárlatot. Gerő Átmin főkapitány előterjesztést tett, hogy a sertés-vásártér fertőtlenitésére anyagot és munkaerőt bocsásson rendelkezésére a városi tanács.

A kamara értesitése. Van szerencsénk az érdekeltek tudomására adni, hogy a nagyváradi cs. és kir. katonai élelmezési raktár kezelősége megküldte hozzánk a Debrecenben állomásozó közös hadseregbeli katonaság részére az 1911. évi január 1-től 1911. december 31-ig a polgári hütők által kincstári lisztből készitendő kenyérre vonatkozó »Feltételek füzeté«-t, amely a kamarai irodában a hivatalos órák alatt d. e. 8-tól d. u. 2 óráig megtekinthető. Nagyvárad. 1910. szeptember hó 17. A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara: Reismann Mór osztályelnök, dr. Sarkadi Lajos, titkár.

Budapesti tőzsdetudósitások.

Budapest, szept. 18.

Értéktőzsde.

Magyar hitel — — —	847.50
Osztrák hitel — — —	663.50
4%-os koronajáradék — —	91.80
Államvasut — — —	757.—
Jelzálogbank — — —	482.—
Leszámitoló bank — —	603.—
Hazai Bank — — —	315.—
Kereskedelmi részv. — —	750.—
Rimamurányi — — —	703.—
Salgótarjáni — — —	641.—
Közuti vasut — — —	756.—
Városi villamos — — —	402.—
Adria — — — —	—.—

Irányzat: Gyenge.

A gabonatőzsde.

50 kilogramonkint.

Buza októberre — — —	9.93
Rozs októberre — — —	7.31
Zab októberre — — —	7.92
Tengeri májusra — — —	5.76

Irányzat: Lanyha.

A szerkesztésért felelős:
Dr VUCSKICS GYULA.

! **Alkalmi vétel!** !

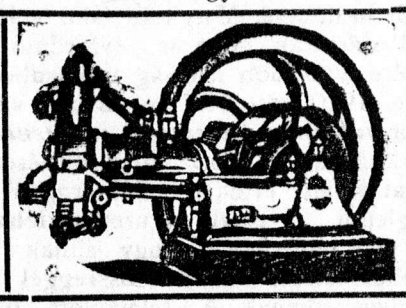
diszes zsebóra lánccal együtt csak 3 kor. 90 fill.

Miután egy nagy órakészletet vásároltam, abban a kivételes helyzetben vagyok, hogy: egy británia-ezüst, 36 órás, Anker-Remontoir órát, kitünő svájci gyártmány, szép lánccal együtt 3 kor. 90 fillérért, továbbá egy pontos, galván-arany, Anker-Remontoir órát, ugyanolyan lánccal, elsőrendü svájci gyártmány, csak 4 kor. 70 fillérért szállithatok. Három évi irásbeli jótállás! Megrendelések utánvéttel.

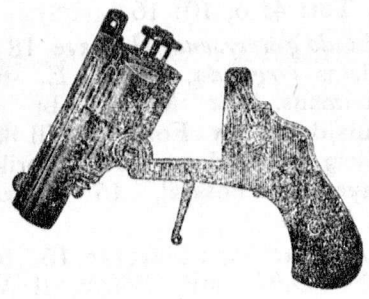
Cipres Ignác
Krakau, Florianergasse, 49—170.

Drezdai Motorgyár R.-Társ.
Németország egyik legrégibb és legnagyobb motorgyára.

Szállit szakkörökben elismert legjobb gyártmányu benzin-, nyersolaj-, gáz- és petroleum-
motorokat és locomobilokat
valamint szivó **gázmótorokat.**
!! Meglepő ujdonság !!
EGYETEMES GENERATORUNKKAL
a tényleges lóerő óránként csak körübelül **1 fillérbe kerül.**
Főképviselet:
Gellért Ignác és Tsa
Budapest, Teréz-körut 41. **Telefon 12—91.**
Legmesszebbmenő jótállás. — Kedvező fizetési feltételek

Üzlet átvétel. Üzlet átvétel.

Tisztelettel értesitem a nagyrabecsült fegyvertartó közönséget, hogy a 30 év óta fennálló **SCHULLER ÁRPÁD-féle**
puskamüves üzletet
átvettem és azt kellő szaktudással tovább vezetem. — Hivatkozva Pécsett 30 év óta létező és fennálló puskamüves üzletemre, amely kétszer lett aranyéremmel kitüntetve és pedig 1888. :: Pécsett, 1907. kiállitáson Pécsett. :: Általam készitett vagy javitott fegyverekért mindig kezességet vállalok. Régi fegyvereket használhatóvá átalakitok.
Tömeges pártfogást kérek
Ladányi József,
puskamüves,
Nagyvárad, Uri-utcza, 21. szám.

Biztos, gyors, ártalmatlan hatásos szépitőszer egyedül
a Lédig-féle alabastrom arc-créme
1 tégely 1 korona, alabastrom szappan 1 drb 80 fillér. Kiválóan alkalmas szeplő, májfolt és arcfehéritésre.
o o Egyedüli raktár a készitőnél o o
LÉDIG ÁRPÁD arany kereszt gyógyszertára,
Nagyvárad, Szt. László-tér (Városháza mellett.)
216

Nagyvàrad város
VILLAMOS MÜVE
Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Raktáron tartjuk a javitott **dr. Just-féle**
Wolfram lámpát
melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben **75** százalék **megtakaritást** mutat fel. 40 gyertyás Wolfram lámpa *darabja 3.60 kor.* 100 gyertyásé *5 kor. 50 fill.*

Sima izzólámpa dbja 72 fillér,

tehát 5 százalék kartell áron alul.
Mindennemü *izzólámpa különlegességek*, fényképész-lámpák ugyancsak **legolcsóbb áron kaphatók.**

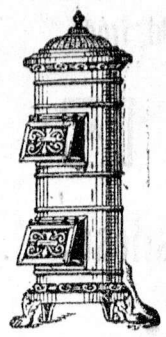
Csillárok,
ivlámpák
állandóan nagy választékban kaphatók s a villamos telepen külön e célra épitett nagy
csillár-raktárunkat
megtekintésre ajánljuk.
Ugyanott állandóan raktáron tartunk
villamos motorokat
½ lóerőtől 12 lóerőig minden nagyságban

villamos világitás

Elvállaljuk
és erőátviteli berendezések felszerelését, bővitését, átalakitását, javitását, ivlámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállitását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb árak mellett.
Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.
Főszerelő telefonja 55. sz.
81
Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Eredeti Meidinger-töltő, szellőző és szabályozó kályhák, központi fütésre szolgáló kalorifórek, szellőzőrácsok minden nagyságban

Folytonégő (Dauerbrand) kályhák. Legolcsóbb fütés. A hideg beáltával egyszer kell befüteni és **egész télen át ég**. A szobákban kellemes meleg.

Eisler és Vértes

Meidinger kályhák gyára
Budapest, VII., Andrássy-u. 41.

Árjegyzék és költségvetések bérmentve.

Baross-utca 60. számu ház földszintjén két szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakás 1910 évi

november 1-től kiadó

Értekezni lehet Polgári Takarékpénztárnál, Kossuth-u. 4. sz.

Kálló István és Társa

müszaki és gazdasági üzlet

Nagyvárad

TELEKY-UTCA 9. Dr Nemes palota ::

TÁTRAI ÉS TÁRSAI

Vasöntöde és gépgyár. Nagyvárad, Össi-tér.

Elvállal: Épület és mülakatos munkákat, vizvezeték és csatornázási munkákat, gyárak teljes berendezését, közlőmüveket.

Gyárt: gazdasági gépeket és ekéket, magánjárókat és cementipari gépeket.

Biharvármegye legnagyobb gépjavitó mühelye.

Müszaki gépészmérnöki iroda.

Ha melege van,

ha fáradt, vagy unatkozik, siessen

Kecskeméthy István

„NEMZETI" kerthelyiségébe,

hol üdülést, kellemes szórakozást,

ingyen, kitünő italokat és izletes ételeket olcsó pénzért kaphat. Ha lehet, ne menjen egyedül, hanem családjával és barátaival, hogy a kellemes szórakozást megoszthassa velök.

— Minden este fényes müsoru —

mozgófénykép előadás.

A kávéház egész éjjel nyitva.

Figyelmes és pontos kiszolgálás. Társas ebédek, vacsorák és abonensek polgári árban lesznek kiszolgálva. — Minden nap

friss flecken.

Számos látogatást kér tisztelettel

Kecskeméthy István vendéglős, a NEMZETI szálloda, vendéglő és kávéház bérlője.

A szépségápolási speciálisták

egyetértenek azzal, hogy szép arcbőr elnyerésének egyszerü titka: a **pórusokat tisztitani** és **tisztán tartani**. Néhány csepp

Corsini-féle Eau de Florence-

ből a mosdó- vagy fürdővizbe keverve, a pórusok felnyilnak, kitisztulnak. Az eredménye tiszta, egészséges arcbőr. Az egészségtelen arcbőr az eldugult pórusoknak a kellemetlen következménye. Használjon naponta **Eau de Florence**-t és bevásárlásnál követelje az eredeti cimkés Corsinit (cimke szine kék-vörös-arany), amely önnek biztositék ezen toilette viz elsőranguságáról. Egy szolid üzlet o respektálja a vevő vakaratát. o

Magyarországon mindenütt kapható.

Kapható **Vadász Albert** drogériájában, Nagyváradon.

Tessék a cimre figyelni!

Amerikába

indulás **Havréből** minden szombaton, **Bécsből** minden kedden. Utazási jegyek a

„Francia Vonalra"

Az amerikai vasutakra jegy bármely állomásról a rendes árakban kapható. Közelebbi felvilágositással ingyen és portómentesen szolgál a

Francia Vonal irodája,

Bécs, IV. Widenea Gurtel No. 12.
Gegenüber der Süd-u- Staatsbahn.

Tessék a cimre figyelni!

Hatóságilag engedélyezett nagy kiárusitás

eddig még nem létezett mesés olcsó árban

ROSENZWEIG RÓZA

mider-gyárában RÁKÓCZI-UT 3. szám.

Óriási nagy raktár valódi párisi és brüsseli f űzőkben, ugyszintén saját készitményü has és csipő reform-miderekben, egyenes tartók, haskötők, Késmárkházi nadrág stb.

Villamos és müszaki felszerelési vállalat

Nagyvárad, Rákóczi-ut, 5. ■ ■ **Telefon és interurbán: 914.**

A Magyar Siemens Schuckert müvek képviselete. o-o Tantallámpák gyári raktára. o-o Elektro és gépészmérnöki iroda.

Elvállal mindennemü villamvilágitási és erőátviteli munkálatokat, ivlámpák kezelését, szénpálczák szállitását, telefon, telegráf, villámháritók, csengő és jelző berendezéseket és jávitásokat. Raktáron tart modern és izléses villamos csillárokat, izzólámpákat fütő- és főzőkészülékeket, motorokat és szellőztetőket.

Különlegesség: Szabadalmazott „SIMPLEX“ vizszürők. Szabadalmak kidolgozása és értékesitése.

Reichel Henrik,

elektro és gépészmérnök.

Esterházy cognac

A legtöbb kiállitáson legelső dijjal kitüntetett és első orvostanárok által ajánlott, o kitünő minőségü o

Esterházy cognac

mindenütt kapható! — Az

Esterházy cognac

a közönség kedvenc itala!

Esterházy cognacgyár

Központi irodája:

Budapest,

V., Csáky-utca 14. szám.

Telefon: 31—49.

Moskovits Farkas és Tsa

cipő- és csizmagyár

részvén társaság Nagyvárad.

I. Fiók:

Gyár-épület, Kossuth-utca 5. sz.

II. Fiók:

Rákóczi-ut, Bazár-épület.

A beiratások alkalmából felhivjuk a t. c. szülők figyelmét elsörendü gyártmányainkra tiu és leányka iskolai cipőkben, melyek a legkényelmesebb formában vannak kiállitva. Állandó nagy választékban kapo ható fiókuzleteinkben. o

---

A Nagyváradi Nyilvános

államilag segélyezett

Nőipariskolában

a beiratások Schlauch-tér 10. sz. alatt **szeptember hó 1-én kezdődnek.**

Az intézet a m. kir. kereskedelmi miniszterium o felügyelete alatt áll. o

Minden egyes szakosztalya iparjogosult.

Szakosztályok:

Fehérnemü szabás, varrás. o o
Női ruha szabás, varrás. o o
Fehér és szines mühimző. o o
Csipkeverő, szövő. o o o o
Festő osztály. o o o o o
Fabeégetés, bársonybevasalás. o
Cimbalom oktatás. o o o o

Beiratási dij 2 kor. Tandij egy félévre 50 korona. Havi részletekben is fizethető. Két szegény leány ingyenesen fölvétetik. Bentlakók fölvétetnek.

T. Dudinszky Anna, intézet tulajdonos — **Budó Jánosné,** okl. kézimnnka tanitónő, helyettes igazg.

Intézet helyiség november 1-től Szaniszló-utcán.

Tarsoly és Risztó különlegességek vaskereskedése

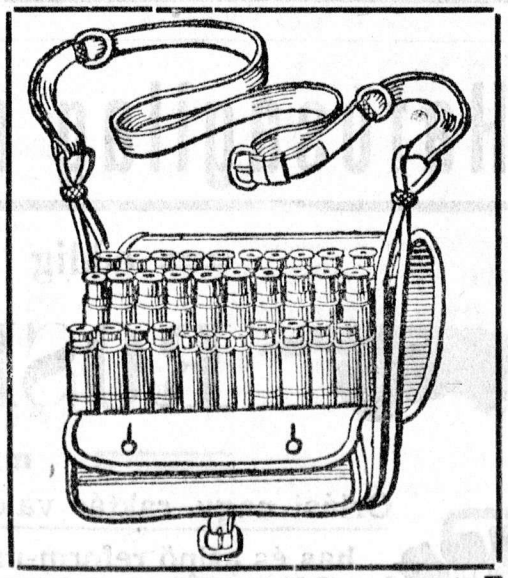
Nagyvárad, Rákóczi-ut. — Telefon helyben és vidéken 390.

M. kir. lőpor áruda

Wöllersdorfi vadásztöltények egyedüli elárusitói.

Vadászati felszerelések, vadászfegyverek.

Mindennemü és fajta fegyver töltények készen megtöltve nagy választékban.

Szent László-nyomda_részvénytársaság, Nagyváradon.